

Anton Dolenc

Harfa v molu

Založba:

Forma 7

Kraj in letnica izdaje:

Ljubljana, 2010

Vežava:

Trda

Obseg:

195 strani

Format:

15,5 x 24 cm

Jezik:

Slovenski

Cena:

24,00 €

Prof. dr. Antona Dolenca, nekdanjega predstojnika Inštituta za sodno medicino in več let tudi Inštituta za patologijo na Medicinski fakulteti v Ljubljani, gotovo zdravnikom ni potrebno predstavljati. Prav tako tudi ne njegovega priznanega slikarskega opusa, ki ga z leti dopolnjuje z izborom širše tematike ob ohranjanju uporabljenega barvnega loka. Ni čudno, da ima za enega od svojih pomembnejših dosežkov včlanitev v slikarsko organizacijo: »Večkrat sem se vprašal, ali mi pomeni večje zadoščenje diploma na medicinski fakulteti ali predlog komisije za sprejem v Društvo likovnih umetnikov Slovenije«.

Ne gre pozabiti Dolenčeve vloge pri oživitvi in tedanji politiki nevšečni uveljavitvi Slovenskega zdravniškega društva, v katerem je bil predsednik v letih 1967–1976 in 1992–1996. Prav tako ne smemo pozabiti, da je bil ustanovni član in več let predsednik Kulturno-umetniškega društva dr. Lojza Kraigherja Kliničnega centra in Medicinske fakultete.

Čeprav smo vedeli, da ustvarja tudi poezijo, pa doslej s svojimi pesmimi ni stopil iz anonimnosti. 2. marca letos bo dramski igralec Pavle Ravnohrib na prireditvi v Kliničnem centru predstavil Dolenčeve pesmi iz pravkar izdane pesniške zbirke *Harfa v molu*, obogatene z njegovimi grafičnimi skicami, ki bo pozlatila avtorjevo letošnjo 80-letnico.

Knjiga je izšla pri založbi Forma 7, pesmi zanjo je izbrala Marinka Svetina, predgovor pa ji je napisal Peter Svetina.

Iz predgovora je zanimivo povzeti, da »Dolenc sodi v generacijo pesnikov Daneta Zajca, Toneta Pavčka in pripovednika Lojzeta Kovačiča. A ne le v abstraktno pojmovanje »iste generacije« – kot dijaki so živeli skupaj v Domu Ivana Cankarja na ljubljanskih Poljanah ... Pri Antonu Dolencu je zanimiva njegova neprestana navezanost na umetnost. Ves čas je slikal. Ves čas pa je tudi pisal. Pesmi ... Pesmi Antona Dolenca večina poznavalcev njegovega strokovnega, znanstvenega dela in slikarskega opusa verjetno ne pozna, ker so do zdaj ostale v rokopisu [...] za štiri obsežne

zvezke« (preko dva tisoč pesmi). »Po datumih nastanka se da razbrati, da so nekatere pesmi nastajale v ciklikih, druge spet posamič, in to v razdobju več desetletij. Pesmi so snovno in tematsko raznolike: v rokopisu je najti tako ljubezenske in bivanjsko-refleksivne kot socialne in družbeno angažirane pesmi. Tudi oblikovno so si zelo različne, nekatere so zapisane v strogo metrično urejenem in rimanem verzu, druge v svobodnem verzu; najbolj prepričljiv je Dolenčev pesniški izraz v pesmih, ki govorijo o osamljenosti in odtujenosti ali o tragičnih usodah umrlih, s katerimi se je v svojem poklicu neprestano srečeval [...]«.

Uvodna pesem govori »Mi harfa v molu poje o njih, ki so že v nič prešli, o njih, ki jih že davno ni / v spomin pozabljenih ljudi, ki s karavano so odšli / tja v noč, kraljestvo svoje.«.

Pesmi, ki v knjigi sledijo, so razdeljene z nekaj pomenljivimi podnaslovi: »Polno hrepenenja je moje srce« z ljubezenskimi pesmimi, ki se nadaljujejo pod naslovom »Sanje so za vse, samota pa je samo moja«, v katerih je čutiti več nostalgije za preživetim časom. Nekaj nostalgije je čutiti tudi v sklopu pesmi »Moja dolina«, v katerih pa je izražena minljivost, v kateri lahko preživijo le spomini. Tu je tudi nekaj pesmi, ki bi jih lahko povezali z neizogibno smrtjo, do katere je prišlo tudi zaradi prikričanega nasilja. Naslov »Z belih hodnikov« je dovolj poveden, saj spoznavamo del avtorjevega vsakdanjika, pričakovanje neizbežne smrti in srečanje z njo, ki ne prizanaša nikomur. »Balade« opisujejo vso bedo in tragiko, ki jo lahko povzročijo nesreče, kazniva dejanja in z njihovimi posledicami se lahko sreča ter jih podoživlja sodni mediciner. Refleksivne so pesmi v sklopu »Kot da zbežalo je življenje«. »V mojih oknih gnezdi noč« pa začutimo samoto in resignacijo.

V današnjem svetu je mnogo ljudi osamljenih, saj se je včasih težko dvigniti »[] ko svet utvar se ti sesuje, ko vse postane trpka laž in roke prazne, dušo imaš, samota s tabo povasuje«. »Sanje so za vse, samota je samo moja – ko si v tuje roke šla«. Samota boli, še posebno, če se pred njo ne znamo in ne moremo umakniti v nov smisel življenja: »Človek, sam si obstal, še noč ne mara s teboj deliti svojih samot«. In vendar so trenutki, ko hočeš košček neizživetih sanj ohraniti le zase: »Hočem biti sam, ker boš takrat ti v meni, ki sem